

Směrnice pro novošlechtění a regenerační křížení králíků

1. Základní ustanovení

- 1.1 Tyto směrnice upravují šlechtitelskou práci v chovech králíků s cílem vyšlechtění nových anebo zkvalitnění stávajících uznaných plemen a barevných rázů králíků v ČSCH formou schváleného meziplenného anebo mezirázového křížení.
- 1.2 Povolení pro tuto nečistokrevnou plemenitbu je schvalováno ÚOK CHK ve výjimečných a odůvodnitelných případech.
- 1.3 Novošlechtění a regenerační křížení (dále jen NŠ a RK) je nejvyšší formou plemenářské práce v chovech čistokrevných králíků. Jejich cílem je vyšlechtění nových plemen, resp. barevných rázů a regenerace plemen, resp. barevných rázů již uznaných Vzorníkem plemen králíků 2020.

2. Rozdělení a zaměření chovů

2.1 Novošlechtění (NŠ)

- 2.1.1 Cílem je vyšlechtění plemene, resp. barevného rázu, dosud neuznaného v ČR ani zahraničních vzornících. Jeho produktem je novinka.
- 2.1.2 Statut NŠ není určen pro do ČR dovezená plemena uznaná v zahraničním vzorníku nebo EE vzorníku. V případě takových jedinců jejich chovatelé písemně oznámí ÚOK CHK tuto skutečnost a Standardová komise vydá podmínky pro začlenění do Vzorníku plemen králíků 2020. Zájem o dovoz takového plemene, resp. barevného rázu se doporučuje se Standardovou komisí konzultovat ještě před provedením dovozu do ČR.

2.2 Regenerační křížení (RK)

- 2.2.1 Cílem je přilítí krve a tvorba nových krevních linií u uznaných plemen, resp. barevných rázů s nedostatečnou početní základnou.

3. Podmínky pro povolení NŠ/RK

- 3.1 NŠ nebo RK by mělo mít za cíl zpravidla pouze jediný produkt novošlechtění či regenerace. Případné výjimky musí být geneticky zdůvodnitelné. Konečný produkt každého NŠ i RK musí být již před zahájením šlechtitelské práce jasný a zcela jednoznačně určený.

- 3.2 Žadatel o NŠ/RK musí splňovat následující kritéria:

- členství v ČSCH minimálně 3 roky (platí pro RK) a 5 let (platí pro NŠ),
- dosavadní samostatný chov minimálně 1 plemene doložený úspěchy na především Celostátních výstavách mladých králíků (dále CVMK) a všeobecných Celostátních výstavách (dále CV),
- chovné zařízení splňující základní odborné a etické požadavky, především dostatečný počet volných kotců vzhledem k povaze zamýšleného NŠ/RK,
- důvod a plán zamýšleného křížení, především použití geneticky příbuzných plemen uznaných v ČR či zahraničí.

- 3.3 Jeden chovatel může mít schváleny max. jeden chov NŠ. Výjimky schvaluje ÚOK CHK s ohledem na odborné znalosti a prostorové možnosti chovatele.

- 3.4 Žadatel o povolení NŠ nebo RK si vyžádá tiskopis „Žádosti o povolení NŠ/RK“ na webu ČSCH. Společně s žádostí obdrží i tyto směrnice, které je povinen pečlivě prostudovat a následně se jimi řídit. Žadatel vyplní žádost a zvláštní pozornost věnuje popisu předpokládaného šlechtění a dále chovného zařízení s doložením fotodokumentace. Vyplněnou žádost předá k potvrzení a doporučení příslušné ZO ČSCH a OOK ČSCH. Takto potvrzenou žádost odešle žadatel vedoucímu pro NŠ a RK při ÚOK CHK poštou anebo oskenovanou e-mailem.

Směrnice pro novošlechtění a regenerační křížení králíků

- 3.5 Vedoucí pro NŠ a RK při ÚOK CHK provede formální kontrolu žádosti (zejména potvrzení od subjektů ČSCH; v případě formálních nesrovnalostí či nedostatků uvědomí žadatele, aby provedl nápravu). Vedoucí pro NŠ a RK při ÚOK CHK následně žádost v elektronické podobě neprodleně rozešle členům ÚOK CHK pro posouzení a vydání rozhodnutí, které vedoucí pro NŠ a RK při ÚOK oznámí žadateli nejpozději do 30 dní. Na nejbližší schůzi ÚOK CHK proběhne schválení formou usnesení ke konkrétnímu žadateli a tajemník ÚOK CHK vystaví oficiální povolení.
- 3.6 Povolení NŠ/RK má omezenou platnost – 3 roky, po uplynutí této doby statut NŠ/RK automaticky zaniká.
- 3.7 Vedoucí pro NŠ a RK poskytuje aktivní poradenství majitelům NŠ/RK. Je povinen pravidelně informovat o této činnosti zasedání ÚOK CHK. Zprávu o činnosti NŠ/RK předkládá ke schválení ústřední konferenci sekce chovatelů králíků.
- 3.8 Výjimku povoluje ÚOK CHK pro všechny body.

4. Povinnosti majitele NŠ/RK

- 4.1 Majitel NŠ/RK je povinen vést pečlivé, podrobné a pravidelné záznamy. Jako velice vhodné je možno doporučit pořizování fotodokumentace dílčích i finálních produktů šlechtitelské práce.
- 4.2 Majitel NŠ/RK je povinen neprodleně ohlásit vedoucímu pro NŠ a RK veškeré změny v chovu a kontaktních informací.
- 4.3 Majitel NŠ/RK je povinen chovat králíky v takových podmínkách, a takovým způsobem, který není v rozporu s platnými předpisy na ochranu zvířat a s chovatelskou etikou.
- 4.4 Majitel NŠ/RK je povinen umožnit kontrolu svého chovu.
- 4.5 Po skončení každého roku je majitel NŠ/RK povinen zpracovat výroční zprávu (viz formulář na webu ČSCH) a nejpozději do 15. 2. je zaslat vedoucímu pro NŠ a RK při ÚOK CHK, který o tom každoročně informuje zasedání ÚOK CHK.
- 4.6 Majitel NŠ/RK je povinen vystavovat k propagaci a rozšiřování jím šlechtěného plemene na CVMK a CV. V průběhu tříleté platnosti statutu NŠ/RK má majitel NŠ/RK povinnost vystavit na minimálně 2 CVMK anebo CV (lze kombinovat podle možností). V případě nedodržení tohoto ustanovení bude NŠ/RK zrušen. Výjimku povoluje ÚOK CHK.

5. Dohled nad NŠ/RK

- 5.1 ÚOK CHK má nad NŠ/RK dohlížecí právo, ale i dohlížecí povinnost. Kontrolu mohou provádět členové ÚOK CHK, členové Standardové komise a členové Předsednictva Sboru posuzovatelů králíků, ve výjimečných případech pověření posuzovatelé králíků, a to za respektování podmínek zooveterinární a hygienické prevence v kontrolovaném chovu. O kontrole je veden písemný záznam s fotodokumentací.
- 5.2 Kontrola chovu je majiteli NŠ/RK oznámena a vhodně zkontrolována dopředu.

6. Registrace odchovů z NŠ a RK

- 6.1 Majitelé NŠ/RK registrují své odchovy výhradně u ústředního registrátora králíků a řídí se jeho pokyny.
- 6.2 Registrace novošlechtění
- 6.2.1 Registrační značky v pravém uchu králíka obsahují pořadové číslo zvířete daného plemene, resp. barevného rázu v roce jeho narození a písmeno **S**.
Příklad: levé ucho C 1-5 / pravé ucho 11-S.
- 6.2.2 V případě NŠ neplatí podmínka registrace a tetování rodičů. V počátku šlechtění lze výjimečně použít zvířata pouze s částečným původem, a tedy netetovaná.

Směrnice pro novošlechtění a regenerační křížení králíků

Chovatel však musí tato zvířata označit tetováním, a to takto: v levém uchu stejným způsobem jako u řádné registrace, tzn. písmeno C, číslo měsíce a konečné číslo roku narození. V pravém uchu uvede pouze pořadové číslo zvířete ve svém chovu a daném roce. Příklad: C 1-0 / 2. Toto označení slouží k evidenci chovatele a identifikaci předků zvířat, již řádně registrovaných v ústřední registraci. V původu (rodokmenu) zvířat předvedených k uznávacímu řízení již nesmí takto označená zvířata figurovat.

6.3 Registrace regeneračního křížení

- 6.3.1 Registrační značky v pravém uchu králíka obsahují pořadové číslo zvířete daného plemene, resp. barevného rázu v roce jeho narození a písmeno **K**. Příklad: levé ucho C 1-5 / pravé ucho 33-K.
- 6.3.2 V rodokmenech a přípouštěcích potvrzeních je chovatel povinen uvádět zkratku plemene a barevného rázu rodičů a prarodičů.
- 6.3.3 Mláďata z registrovaného vrhu obdrží registrační značky na název plemene a rázu schváleného RK. Toto se týká i vyštěpených jinobarevných jedinců; tito mohou být využiti pouze v chovech majitelů RK, nikoliv pro plemenitbu s okresně či klubově tetovanými protějšky v rámci okresní či klubové registrace.

7. Vystavování odchovů z NŠ a RK

- 7.1 Odchovy v NŠ/RK jsou vystavovány a posuzovány podle ustanovení Vzorníku plemen králíků 2020.
- 7.2 Králíci pocházející z NŠ mohou být vystavováni na CV a CVMK, ale i na jiných významných výstavách, jsou vystavována v samostatné **expozici novošlechtění**. Tato sekce je zařazena na konci výstavy a zřetelně označena na místě i v katalogu.
- 7.3 Majitel NŠ je povinen předat nejpozději při převzetí zvířat, také kopii návrhu standardu. Tuto následně předá pořadatel výstavy delegovanému posuzovateli, který je pověřen posouzením zvířat z NŠ, čímž je informován, o jaké plemeno, resp. barevný ráz se jedná.

8. Ukončení statutu NŠ/RK

- 8.1 Zrušení chovu NŠ/RK může provést jeho majitel nebo ÚOK CHK.
- 8.2 Majitel NŠ/RK může sám požádat o zrušení chovu, pokud nastanou skutečnosti, které jeho další pokračování komplikují, nebo dokonce znemožňují. Toto rozhodnutí je povinen neprodleně písemně oznámit vedoucímu pro NŠ a RK při ÚOK CHK.
- 8.3 ÚOK CHK provede zrušení NŠ nebo RK v případě, že jeho majitel nedodrží ustanovení těchto směrnic, zejména pak pokud neplní povinnosti majitele NŠ/RK. Toto rozhodnutí zašle majiteli NŠ nebo RK písemně.
- 8.4 O prodloužení statutu chovu NŠ/RK žádá chovatel písemně vedoucímu pro RK/NŠ. Vedoucí pro NŠ/RK při ÚOK CHK ve spolupráci s tajemníkem po uplynutí tříleté doby platnosti RK a NŠ připraví pro zasedání ÚOK CHK podrobné shrnutí aktivit a současného stavu šlechtění s návrhem na prodloužení či neprodloužení RK/NŠ. O výsledku je majitel NŠ/RK písemně informován tajemníkem ÚOK CHK.

9. Uznávací řízení

- 9.1 Uznávání plemene, resp. barevného rázu z NŠ provádí uznávací komise jmenovaná ÚOK CHK. Tato komise musí být minimálně tříčlenná a skládá se ze členů Standardové komise, ÚOK CHK a Předsednictva Sboru posuzovatelů, případně dalších specialistů z řad posuzovatelů králíků.
- 9.2 Uznávací řízení není zpoplatněno.
- 9.3 Uznávací řízení probíhá zpravidla na CV/CVMK.

Směrnice pro novošlechtění a regenerační křížení králíků

- 9.4 Uznávací řízení se může uskutečnit nejdříve po třech letech od povolení NŠ. Jeho konání iniciuje ÚOK CHK, ve spolupráci se Standardovou komisí anebo majitel NŠ.
- 9.5 Uznávací komise realizuje uznávací řízení nového plemene ve formální rovině a odborné rovině. Ve spolupráci s vedoucím pro NŠ a RK při ÚOK CHK a tajemníkem ÚOK si vyžádá podklady o plnění povinností majitele NŠ v průběhu celého období šlechtění, fotodokumentaci pořizenou v průběhu šlechtění a další potřebné podklady. Pro kontrolu správnosti původů a jiných údajů je chovatel povinen předložit uznávací komisi rodokmeny předvedených zvířat k uznávacímu řízení. Konečný standard projedná Standardová komise a schvaluje ÚOK CHK.
- 9.6 Uznávací komise ze svého středu zvolí optimálně dva posuzovatele, kteří provedou posouzení sestavy NŠ přihlášené k uznání. V případě, že se uznávací řízení koná na CVMK/CV, tak je výběr posuzovatelů konzultován s předsedou Sboru posuzovatelů králíků.
- 9.7 Minimální počet zvířat pro uznávací sestavu je deset jedinců. Musí se jednat o příslušníky obou pohlaví, alespoň dvou nepříbuzných linií a zastoupeny musí být minimálně dvě generace zvířat.
- 9.8 Při uznávacím řízení jsou králíci z NŠ posouzeni podle návrhu standardu běžným – bodovým – systémem. Všichni králíci musí splňovat kritéria pro posouzení podle navrhovaného standardu. Musí převažovat klasifikace „vd“.
- 9.9 Členové uznávací komise prohlédnou sestavu králíků k uznání a vypracují záznam o uznávacím řízení s výsledným hodnocením. Tento záznam je cestou tajemníka ÚOK CHK předán předsedovi Standardové komise, který o uznávacím řízení informuje zasedání Standardové komise, která nové plemeno doporučují anebo nedoporučí k uznání.
- 9.10 Stanovisko Standardové komise projedná zasedání ÚOK CHK, která nové plemeno či ráz schválí či neschválí. O výsledku je žadatel písemně informován tajemníkem ÚOK CHK.

Ceník:

- Povolení NŠ: 500,-
- Povolení RK: 100,-
- Poplatek za registraci RK/NŠ: 0,-
- Prodloužení RK/NŠ: 50,-
- Uznávací řízení NŠ: 0,-

Tyto směrnice schválila Ústřední konference delegátů sekce chovatelů králíků dne 2. 10 2021. Po schválení platnost vstupují dnem 1. 1. 2022 a od tohoto data nahrazují dosavadní Směrnice pro RK a NŠ schválené dne 8. 4. 2006.